

L.dz. NZ.9022.3.4.2023.5420.193

Pruszków, dnia 29 sierpnia 2023 r.

**Gmina Miasto Pruszków
ul. Kraszewskiego 14/16
05-800 Pruszków**

OPINIA SANITARNA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pruszkowie działając na podstawie art. 3 pkt 2 lit. a oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 338)

uzgadnia

przedłożony do zaopiniowania pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych **projekt koncepcji** wykonania instalacji wentylacji mechanicznej w budynku Przedszkola Miejskiego nr 2 w Pruszkowie, ul. Partyzantów 2/4, 05-802 Pruszków.

UZASADNIENIE

Przedmiotem uzgodnienia jest projekt koncepcji wykonania instalacji wentylacji mechanicznej w budynku Przedszkola Miejskiego nr 2 im. Kubusia Puchatka w Pruszkowie zlokalizowanego na terenie istniejącego Mazowieckiego Specjalistycznego Centrum Zdrowia im. Prof. Jana Mazurkiewicza w Pruszkowie przy ul. Partyzantów 2/4 w Pruszkowie. Powyższy projekt koncepcji został opracowany w sierpniu 2023 r. przez mgr inż. arch. Marcina Bujnowskiego, ul. Focha 91, 05-803 Pruszków.

Jak wynika z przedstawionego projektu koncepcji wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach przedszkola została zaprojektowana wentylacja mechaniczna wywiewna. Wywiew odbywać się będzie za pomocą wentylatorów wyciągowych zamontowanych w przestrzeni poddasza nieużytkowego (strych) z wykorzystaniem istniejących przewodów kominowych.

Nawiew odbywać się będzie za pomocą nawiewników okiennych lub otworów transferowych w drzwiach.

W opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pruszkowie przedstawiony do uzgodnienia projekt koncepcji zawiera rozwiązania projektowe, stanowiące podstawę do prawidłowego funkcjonowania ww. inwestycji.

Niniejsza opinia ważna jest pod warunkiem dołączenia do niej projektu koncepcji wykonania instalacji wentylacji mechanicznej, stanowiącej jej integralną część, na której znajduje się klauzula stwierdzająca uzgodnienie projektu przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pruszkowie.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Pruszkowie
Magdalena Naparty

Do wniosku o uzgodnienie projektu koncepcji załączono:

1. Projekt koncepcji wykonania instalacji wentylacyjnej – 2 egz.
2. Pełnomocnictwo Nr 372/2022, znak: BPR.0052.372.2022 z dnia 27.12.2022 r.
3. Pismo Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, znak:
WN.5142.41.2023.PP(2) z dnia 07.06.2023 r.

Załączniki:

1. Projekt koncepcji wykonania instalacji wentylacyjnej – 2 egz.

Wyk: 2 egz.

Otrzymują:

1. Adresat za pośrednictwem pełnomocnika:
Pana Marcina Bujnowskiego
ul. Focha 91, 05-803 Pruszków
2. aa

oprac./wyk. JZ/JZ

BUDYNEK PRZEDSZKOLA MIEJSKIEGO NR 2 W PRUSZKOWIE
KONCEPCJA WYKONANIA INSTALACJI WENTYLACYJNEJ

ul. Partyzantów 2/4, Pruszków	
Inwestor:	Gmina Miasto Pruszków ul. Kraszewskiego 14/16, 05-800 Pruszków
Projektant:	• mgr inż. arch. Marcin Bujnowski BŁ/299/94, MA-0118

21 VIII 2023

SPIS ZAWARTOŚCI

1. Opis koncepcji
2. Rzut piwnic 1:100
3. Rzut parteru 1:100
4. Rzut piętra 1:100
5. Opinia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora
Zabytków w Warszawie z dnia 10.03.2023, znak:
WN.5142.41.2023.PP
6. Opinia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora
Zabytków w Warszawie z dnia 7.06.2023, znak:
WN.5142.41.2023.PP(2)

**KONCEPCJA WYKONANIA
INSTALACJI WENTYLACJI MECHANICZNEJ
W BUDYNKU PRZEDSZKOLA MIEJSKIEGO NR 2**

Adres inwestycji:	Pruszków-Tworki, ul. Partyzantów 2/4 j.ew. 142102_1, obr. 0025 Tworki, dz. nr ew. 199/6
Inwestor:	Gmina Miasto Pruszków, ul. Kraszewskiego 14/16, 05-800 Pruszków
Projektant:	mgr inż. arch. Marcin Bujnowski BŁ/299/94, MA-0118

1. INFORMACJE OGÓLNE

- a) Przedmiot opracowania
Przedmiotem opracowania jest koncepcja wykonania instalacji wentylacji mechanicznej nawiewno – wywiewnej w budynku Przedszkola Miejskiego nr 2 w Pruszkowie
- b) Cel inwestycji
Celem inwestycji jest poprawa warunków użytkowania w związku z Protokołem Kontroli nr ND 9027.2.13.2022 Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Pruszkowie
- c) Podstawa opracowania:
- Protokół Kontroli nr ND 9027.2.13.2022 Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Pruszkowie z dnia 06.04.2022
  - Opinia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie z dnia 10.03.2023, znak: WN.5142.41.2023.PP
  - Opinia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie z dnia 7.06.2023, znak: WN.5142.41.2023.PP(2)
  - Wizja lokalna
  - Przepisy i Polskie Normy

2. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

Budynek zlokalizowany jest na terenie Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Pruszkowie – Tworkach. Wybudowany w 1900 r. charakteryzuje się sylwetką i elewacjami typowymi dla architektury przełomu XIX i XX wieku. Budynek stanowi element całego kompleksu zabudowań w tym samym stylu architektonicznym na terenie Szpitala Psychiatrycznego.

Budynek dwukondygnacyjny, na planie krzyża z symetrycznymi elewacjami. Przekryty dachem wielospadowym, krytym blachą. Elewacje wykonane są z czerwonej, wypalanej cegły, z której wykonano również kominy, i inne elementy zdobnicze jak: gzymsy, opaski okienne, cokoły i pilastry.

Obecnie w budynku mieści się przedszkole.

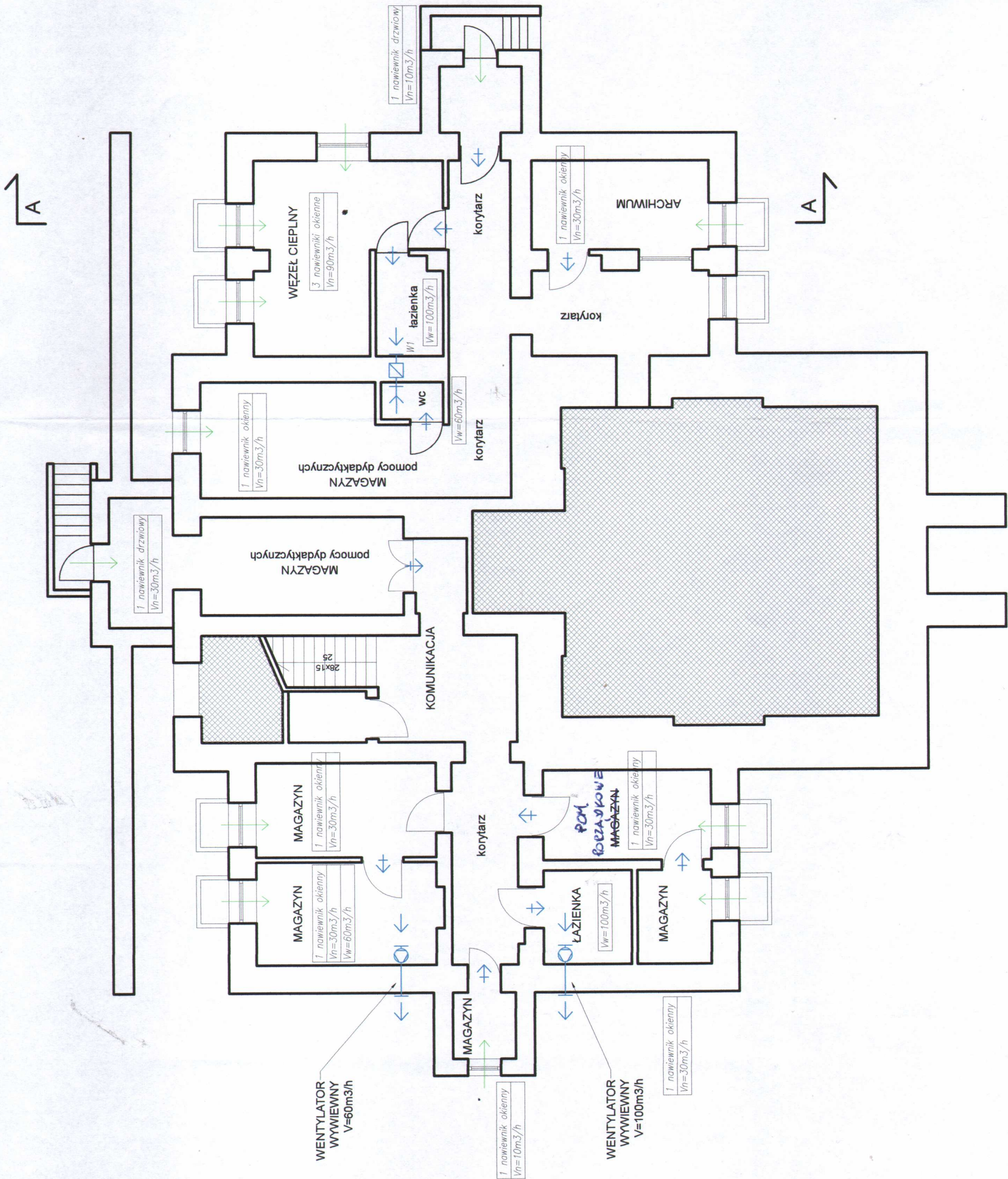
3. PRZEWIDYWANY ZAKRES PRAC

- a) wykorzystanie istniejących przewodów kominowych (7 szt.) – oczyszczenie i udrożnienie (przewody są częściowo zasypane gruzem; konieczne będzie ich miejscowe rozkucie w celu wybrania gruzu) ewentualne naprawy ponad dachem
- b) rozprowadzenie przewodów wentylacyjnych w salach i podłączenie ich do przewodów kominowych
- c) montaż wentylatorów wyciągowych na przewodach kominowych w przestrzeni poddasza nieużytkowego (strych)
- d) połączenie przewodów wentylacyjnych z podłączeniem do istniejących otworów w elewacjach (czerpnia, wyrzutnia), istniejących kominów wentylacyjnych oraz montaż kominków wywiewnych w dachach od strony oficyn bocznych (2 sztuki, blacha stalowa, ocynkowana)
- e) wykonanie otworów przepływowych dla powietrz wentylacyjnego w drzwiach do pomieszczeń
- f) montaż przewodów; wykonanie miejscowych zabudów instalacji pod sufitami
- g) dostosowanie instalacji elektrycznej
- h) montaż nawiewników okiennych dla dostarczenia powietrza wentylacyjnego
- i) roboty remontowe (naprawy tynków, malowanie) przywracające stan pierwotny

21 VIII 2023
arch. Marcin Bujnowski

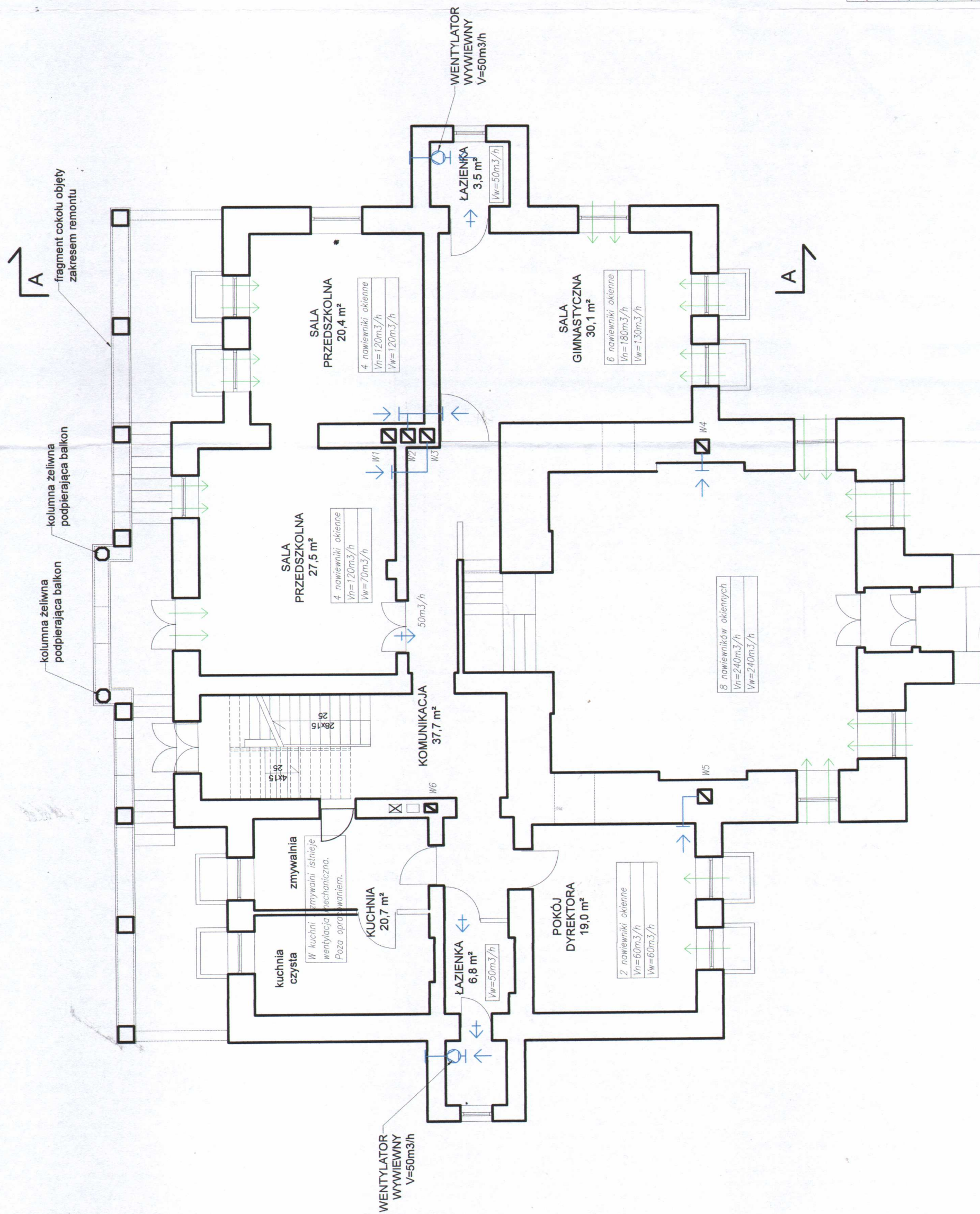

- LEGENDA:
- kratka przepływowa
  - nawiewnik okienny/drzwiowy
  - kanał wentylacji grawitacyjnej
  - ⊗ wentylator ścienny

PROJEKT INSTALACJI WENTYLACJI MECHANICZNEJ W BUDYNKU PRZEDSZKOLA MIEJSKIEGO NR 2 W PRUSZKOWIE		
j.ew. 142102_1, obr. 0025 Tworki, dz. nr ew. 199/6 Pruszków-Tworki, ul. Partyzantów 2/4		
NAZWA RYSUNKU: LOKALIZACJA ELEMENTÓW ZAKRESU OPRACOWANIA - PIWNICA	1:100	1
PROJEKTANT: mgr inż. arch. Marcin Bujnowski BK/299/94, MA-0118 urządzenia budowlane w specjalności architektonicznej bez ograniczeń i konstrukcyjno - budowlanej w ograniczonym zakresie	DATA: 21.08 2023	PODPIS:

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Pruszkowie

<p>PROJEKT INSTALACJI WENTYLACJI MECHANICZNEJ W BUDYNKU PRZEDSZKOLA MIEJSKIEGO NR 2 W PRUSZKOWIE</p>		<p>j.ew. 142102_1, obr. 0025 Tworki, dz. nr ew. 199/6 Pruszków -Tworki, ul. Partyzantów 2/4</p>
<p>NAZWA RYSUNKU: LOKALIZACJA ELEMENTÓW ZAKRESU OPRACOWANIA - PARTER</p>	<p>1:100</p>	<p>1</p>
<p>PROJEKTANT: mgr inż. arch. Marcin Bujnowski BU/299/94, MA-0118 urządzenia budowlane w specjalności architektonicznej bez ograniczeń i konstrukcyjno - budowlanej w ograniczonym zakresie</p>		<p>PODPIS: DATA: 21.08 2023</p>

PODPI:

Warszawa, 10 marca 2023 r.

WN.5142.41.2023.PP

Gmina Miasto Pruszków

pełnomocnik

Marcin Bujnowski

ul. Focha 91

05-803 Pruszków-Tworki

Dot. zaopiniowania koncepcji wykonania instalacji wentylacji mechanicznej w budynku Przedszkola Miejskiego nr 2 w Pruszkowie – Tworkach przy ul. Partyzantów 2/4, dz. ew. nr 199/6, obr. 25.

Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków (MWKZ), odpowiadając na pismo z 03.02.2023 r. (data wpływu do urzędu), w sprawie zaopiniowania koncepcji wykonania instalacji wentylacji mechanicznej w budynku Przedszkola Miejskiego nr 2 w Pruszkowie – Tworkach na podstawie załączonej koncepcji autorstwa arch. Marcina Bujnowskiego ze stycznia 2023 r., przedstawia swoje stanowisko poniżej.

Przedmiotowy budynek stanowi część zespołu urbanistyczno-architektonicznego szpitala w Tworkach wpisanego do rejestru zabytków decyzją Konserwatora Zabytków m. st. Warszawy z 02.01.1987 r., pod nr rej. A-1281. Powstał jako katolicka kaplica szpitalna przed 1900 r. Był to budynek jednokondygnacyjny, z dekoracyjną ceglana elewacją, z podwyższoną częścią centralną, gdzie mieściło się sklepienie pomieszczenie kaplicy. Pierwotną funkcję pełnił do 1930 r., kiedy kościół został przeniesiony do dawnego budynku cerkwi. Od tamtego czasu budynek kaplicy pełnił różne funkcje: dom zgromadzenia siostr pracujących w szpitalu, dom socjalny, żłobek, apteka i przedszkole, które funkcjonuje w nim do dziś. Z zmianami funkcji wiązały się przebudowy bryły. Zmienił się poziom wejścia, a nad niższymi skrzydłami dobudowano drugą kondygnację. Dziś całość przykryta jest dachem wielospadowym wykończonym blachą.

Z uwagi na funkcję zlokalizowaną w budynku konieczne jest wykonanie instalacji wentylacji mechanicznej, aby spełniane były obowiązujące normy. Zgodnie z przedstawioną koncepcją centrala wentylacyjna ma zostać zamontowana w przestrzeni poddasza nieużytkowego, a czerpnie i wyrzutnie zlokalizowane w istniejących otworach w elewacji. Planuje się wykorzystanie istniejących kominów wentylacyjnych, a dodatkowo montaż kominków wywiewnych na dachu od strony oficyn bocznych. Konieczne będzie wykonanie przebić w stropach, aby wprowadzić dodatkowe pionowe wentylacyjne. Przewody wentylacyjne mają zostać miejscowo umieszczone w zabudowie pod sufitem.

Ogólnie idea wykonania wentylacji mechanicznej w budynku jest akceptowalna, natomiast projekt trzeba uszczegółowić, a w newralgicznych miejscach poprawić zgodnie z poniższymi uwagami.

Przede wszystkim, przed przystąpieniem do projektowania w zabytkowym budynku o złożonej historii należy go odpowiednio rozpoznać. Z uwagi na charakter inwestycji należy zinwentaryzować istniejące w ścianach kanały wentylacyjne i wprowadzić je na rzucie budynku. Nową wentylację trzeba

projektować z uwzględnieniem i wykorzystaniem istniejącej, tak aby ograniczyć dodatkowe przekuwanie ścian, szczególnie w części, gdzie mur jest najgrubszy i przekracza 1,2 m grubości.

Szczególnego opracowania wymagają instalacje w holu wejściowym/szatni i znajdującej się nad nim sali przedszkolnej, czyli dawnej kaplicy. Kratki wentylacyjne w ww. salach muszą mieć historyzujący charakter, w szczególności w sali sklepionej, gdzie należy wzorować się na istniejącej historycznej kratce. W holu wejściowym niedopuszczalna jest lokalizacja instalacji w zabudowie pod sufitem w sposób, który niekorzystnie wpłynie na spójność przestrzeni poprzez widoczną ingerencję w dekoracje na suficie. Niedopuszczalne jest także takie jej poprowadzenie, które przysłoni częściowo światło otworów okiennych. Możliwe wydaje się umiejscowienie kratek wentylacyjnych we wnękach na ścianach bocznych po ich zabudowaniu. Ewentualnie dopuszczalne jest także wprowadzenie zabudowanego kanału w węższej części pomieszczenia wydzielonej kolumnami, tak aby był niewidoczny od strony wejścia głównego. W sali przesklepionej niedopuszczalne jest wykonanie standardowej zabudowanej instalacji przy ścianie. Dopuszczalne jest jedynie wprowadzenie dodatkowych kratek wentylacyjnych. Jednak określenie ich lokalizacji będzie możliwe dopiero po inwentaryzacji kanałów istniejących. Dodatkowo po ostatecznym wybraniu lokalizacji nowych otworów konieczne będzie wykonanie w wybranych miejscach odkrywek stratygraficznych, które sprawdzą czy na ścianach nie znajdują się cenne warstwy malarskie. Instalacje projektowane w dwóch ww. salach należy przedstawić nie tylko na rzucie, ale także na rozwinięciu ściany. Ponadto w sali sklepionej należy nanieść na rzucie brakujące głębokości wnęk.

W pozostałych pomieszczeniach dopuszczalne jest wykonanie standardowej instalacji w zabudowie pod sufitem.

Dodatkowo w projekcie należy określić sposób zabezpieczenia otworów czerpni i wyrzutni, z podaną kolorystyką i materiałem oraz zaznaczyć na rysunku elewacji i dachu, w którym miejscu zostaną zlokalizowane na połaci dodatkowe kominki wywiewne.

Zgodnie z art. 36 ust. 1. pkt 1 Ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wymaga pozwolenia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (MWKZ).

Z upoważnienia
MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW

/-/

Joanna Lasek
Kierownik Wydziału
Zabytków Nieruchomych

/Podpisano elektronicznie/

Załącznik: projekt – 1 egz.

Otrzymują:

- ① Adresat
2. WUOZ aa

Warszawa, 07 czerwca 2023 r.

WN.5142.41.2023.PP(2)

Gmina Miasto Pruszków

pełnomocnik

Marcin Bujnowski

ul. Focha 91

05-803 Pruszków-Tworki

Dot. zaopiniowania zamiennej koncepcji wykonania instalacji wentylacyjnej w budynku Przedszkola Miejskiego nr 2 w Pruszkowie – Tworkach przy ul. Partyzantów 2/4, dz. ew. nr 199/6, obr. 25.

Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków (MWKZ), odpowiadając na pismo z 05.05.2023 r. (data wpływu do urzędu), w sprawie zaopiniowania zamiennej koncepcji wykonania instalacji wentylacyjnej w budynku Przedszkola Miejskiego nr 2 w Pruszkowie – Tworkach na podstawie załączonej koncepcji autorstwa arch. Marcina Bujnowskiego z 25 kwietnia 2023 r., przedstawia swoje stanowisko poniżej.

Przedmiotowy budynek stanowi część zespołu urbanistyczno-architektonicznego szpitala w Tworkach wpisanego do rejestru zabytków decyzją Konserwatora Zabytków m. st. Warszawy z 02.01.1987 r., pod nr rej. A-1281. Powstał jako katolicka kaplica szpitalna do 1893 r. Był to budynek jednokondygnacyjny, z dekoracyjną ceglana elewacją, z podwyższoną częścią centralną, gdzie mieściło się sklepione pomieszczenie kaplicy. Pierwotną funkcję pełnił do 1930 r., kiedy kościół został przeniesiony do dawnego budynku cerkwi. Od tamtego czasu budynek kaplicy pełnił różne funkcje: dom zgromadzenia siostr pracujących w szpitalu, dom socjalny, żłobek, apteka i przedszkole, które funkcjonuje w nim do dziś. Z zmianami funkcji wiązały się przebudowy bryły. Zmienił się poziom wejścia, a nad niższymi skrzydłami dobudowano drugą kondygnację. Dziś całość przykryta jest dachem wielospadowym wykończonym blachą. Stolarka okienna jest wtórna, wykonana z pvc, biała.

Z uwagi na funkcję zlokalizowaną w budynku konieczne jest wykonanie instalacji wentylacyjnej, aby spełniane były obowiązujące normy. Dla przedmiotowej inwestycji została już wydana opinia konserwatorska WN.5142.41.2023.PP z 10.03.2023 r. Zgodnie z zawartym w niej wskazaniem zostało przeprowadzone rozpoznanie obiektu, które ujawniło istnienie 7 przewodów kominowych. Są one częściowo zasypane gruzem, więc konieczne będzie ich oczyszczenie i udrożnienie, które może wiązać się z ich miejscowym rozkuciem. Nowa koncepcja zakłada wykorzystanie tych przewodów jako kanały wywiewne. Przewody wentylacyjne zostaną rozprowadzone w salach (miejscami z wykonaniem zabudowań instalacji pod sufitem) i podłączone do przewodów kominowych. Na strychu na przewodach kominowych zostaną zamontowane wentylatory wyciągowe. Przewody wentylacyjne zostaną podłączone do istniejących otworów w elewacjach (czerpnia, wyrzutnia) i istniejących kominów wentylacyjnych. Dodatkowo zostaną zamontowane kominki wywiewne w dachach od strony oficyn bocznych (2 sztuki, blacha stalowa ocynkowana). W celu dostarczenia powietrza wentylacyjnego w oknach zostaną zainstalowane nawiewniki.

Jest to rozwiązanie preferowane ze stanowiska konserwatorskiego, które poprzez wykorzystanie istniejących kanałów i dodanie nawiewników we wtórnych oknach pozwoli ograniczyć ingerencje w mury.

Pamiętać należy także o wytycznych wskazanych we wcześniejszej opinii. Szczególnego opracowania wymagają instalacje w holu wejściowym/szatni i znajdującej się nad nim sali przedszkolnej, czyli dawnej kaplicy. W holu dopuszczalne jest warunkowe wykonanie zabudowy instalacji, w sali sklepionej jest ona niedopuszczalna. Dopuszczalne jest jedynie wprowadzenie dodatkowych kratki wentylacyjnych. Kratki wentylacyjne w ww. salach muszą mieć historyzujący charakter, w szczególności w sali sklepionej, gdzie należy wzorować się na istniejącej historycznej kratce. Dodatkowo w salach tych po ostatecznym wybraniu lokalizacji nowych otworów wentylacyjnych konieczne będzie wykonanie w wybranych miejscach odkrywek stratygraficznych, które sprawdzą czy na ścianach nie znajdują się cenne warstwy malarskie. Dotyczy to także miejsc, w których miałyby zostać przeprowadzone rozkucia w celu oczyszczenia przewodów wentylacyjnych.

Zgodnie z art. 36 ust. 1. pkt 1 Ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wymaga pozwolenia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (MWKZ).

Do wniosku o pozwolenie należy załączyć projekt zawierający: rysunki przedstawiające schemat poprowadzenia instalacji na poszczególnych kondygnacjach, dla holu i sali sklepionej także rozwinięcia ścian, na których zostaną wprowadzone zmiany w związku z wprowadzeniem instalacji, rysunki elewacji ze wskazaniem dodanych elementów instalacji (kominki wywiewne na dachu, kratki wentylacyjne na elewacji, zabezpieczenie otworów czerpni i wyrzutni), opis elementów dodawanych, w tym nawiewników okiennych i kratki wentylacyjnych (wielkość, materiał, kolorystyka).

Z upoważnienia
MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW

/-/

Joanna Lasek
Kierownik Wydziału
Zabytków Nieruchomych

/Podpisano elektronicznie/

Załącznik: projekt – 1 egz.

Otrzymują:

1. Adresat
2. WUOZ aa